

Utbildningsvetenskaplig kärna I för pedagogiskt verksamma i förskolan Core of Educational Science for Preschool Teachers I for Students with Professional Experience

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: 11FB10

Version: 4.1

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2016-08-25

Gäller från: HT 2016

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G1N)

Utbildningsområde: Undervisning 90%, Verksamhetsförlagd utbildning 10%

Ämnesgrupp: Pedagogik

Förkunskapskrav: Studenten ska vara antagen till Förskollärautbildning för pedagogiskt verksamma, 210 högskolepoäng, vid Högskolan i Borås

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen utgår från den pedagogiska praktiken i förskolan och behandlar läraryrket ur både ett historiskt och ett samhällsperspektiv. Centralt är frågor som rör demokrati, värdegrund, inkludering, jämställdhet och jämlikhet med särskild betoning på kön, klass och etnicitet. Läraryrket behandlas också ur ett mer verksamhetsnära perspektiv där forskning om barns och ungas utveckling och lärande samt lek och estetiska läroprocesser sätts i relation till didaktik och lärares förhållningssätt. Fokus läggs också på samspelets och kommunikationens betydelse för utveckling och lärande.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 beskriva förskolans och skolväsendets historia och framväxt med särskilt fokus på yrkesrollen samt organisation, villkor och samhällsuppdrag
- 1.2 beskriva hur synen på kunskap och lärande har förändrats över tid och hur detta har kommit till uttryck olika styrdokument och policytexter för förskola och grundskola
- 1.3 redogöra för hur synen på barn i behov av särskilt stöd har förändrats över tid, samt beskriva hur verksamheten i den pedagogiska praktiken i förskolan kan vara inkluderande respektive exkluderande
- 1.4 beskriva centrala teorier om, kunskap, lärande och barns/elevs utveckling
- 1.5 visa kunskap inom praktiska och estetiska områden samt förmåga att omsätta denna i estetiska läroprocesser för barn på den egna arbetsplatsen
- 1.6 redogöra för teorier om språkutveckling, flerspråkighet och andraspråksutveckling samt didaktiska konsekvenser för dessa
- 1.7 redogöra för regler om upphovsrätt och sekretess rörande förskola

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 använda digitala redskap för de egna studierna inom utbildningen och i arbetet i förskolan
- 2.2 planera, genomföra, analysera och redovisa intervjuer gällande yrkesrollen på arbetsplatsen i förskolan
- 2.3 söka och identifiera olika publikationer med fokus på vetenskapliga artiklar samt motivera val av vetenskaplig artikel
- 2.4 skriva och bearbeta texter enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm
- 2.5 läsa högt inför en barngrupp samt fritt presentera ett förberett innehåll i avsikt att stimulera, stödja och utmana barnens lärande
- 2.6 förklara hur man som förskollärare kan följa upp och analysera barns lärande och utveckling
- 2.7 planera, genomföra, analysera och redovisa observation gällande yrkesrollen
- 2.8 etablera kontakt med barn och i samråd med yrkesverksamma förskollärare leda lärandesituationer i en förskolegrupp

2.9 ta en ledarroll genom att visa ansvar, intresse och engagemang för läraruppdraget

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt.

3.1 redogöra för och ta ställning till förskolans värdegrund, grundläggande demokratiska värderingar samt mänskliga rättigheter

3.2 beskriva och dra slutsatser utifrån kurslitteratur om hur klass, genus och etnicitet påverkar barns villkor och identiteter i förskola

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshoppar/laborationer
- seminarier/webinarier
- arbetsplatsförlagd utbildning
- studiegruppsarbete

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

(IN11) Min yrkesidentitet

Skriftlig individuell inlämning

Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.4

Högskolepoäng: 3,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd och Väl godkänd

(IN12) AFU-uppgift estetiska lärprocesser

Skriftlig individuell inlämning

Lärandemål: 1.5, 2.4,

Högskolepoäng: 2,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd och Väl godkänd

(IN13) Vetenskaplig metod observation

Skriftlig gruppinlämning samt seminarium

Lärandemål: 2.4, 2.6, 2.7

Högskolepoäng: 3,0

Betygsskala: Underkänd och Godkänd

(IN14) Essä Flerspråkighet

Individuell inlämning

Lärandemål: 1.6, 2.3

Högskolepoäng: 3,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd och Väl godkänd

(IN15) Inkludering i förskolan

Individuell inlämning

Lärandemål: 1.3, 2.1

Högskolepoäng: 2,0

Betygsskala: Underkänd och Godkänd

(NÄ14) AFU

Arbetsplatsförlagd utbildning

Lärandemål: 2.5, 2.8, 2.9

Högskolepoäng: 3,0

Betygsskala: Underkänd och Godkänd

(NÄ15) Studiegruppsarbete

Lärandemål: 1.4, 1.6, 2.9, 3.1

Högskolepoäng: 6,0

Betygsskala: Underkänd och Godkänd

(NÄ16) Etnicitet, klass och kön

Webinarium

Lärandemål: 2.1, 3.1, 3.2

Högskolepoäng: 3,0
Betygsskala: Underkänd och Godkänd

(RE04) Vetenskaplig metod intervju

Muntlig och skriftlig gruppredovisning
Lärandemål: 2.2, 2.4
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd och Godkänd

(SE08) Kollegialt lärande, muntligt och skriftligt i grupp

Seminarium
Lärandemål: 2.7
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd och Godkänd

(TE01) Salstentamen Regler kring upphovsrätt och sekretess

Individuell datorskriven salstentamen
Lärandemål: 1.7, 2.4
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd och Väl godkänd

Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Bengtsson, Hans & Svensson, Krister (2011). *Ansvar och sekretess i förskola, skola och fritidshem*. 7., rev. och uppdaterade uppl. Stockholm: Liber, s. 305-339 (35 s)

Bie, Kristin (2014). *Reflektionshandboken för pedagoger*. 1. uppl. Malmö: Gleerups (122 s)

Brodin, Mariann & Hylander, Ingrid (1998). *Att bli sig själv: Daniel Sterns teori i förskolans vardag*. Stockholm: Liber (124 s)

Cronqvist, Marita (2015). *Yrkesetik i lärarutbildning - en balanskonst*. Diss. Göteborg : Göteborgs universitet, 2015, s. 144-170 (27 s)

Dahlstedt, Magnus & Olsson, Maria (2013). *Utbildning, demokrati, medborgarskap*. Lund: Gleerups förlag, kap. 1, 4-6 (92 s)

Dimenäs, Jörgen (red.) (2007). *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. 1. uppl. Stockholm: Liber, kap. 2, 3, 4; s. 21-28, 30-46, 47-69 (47 s)

Dysthe, Olga, Hertzberg, Frøydis & Hoel, Torlaug Løkensgard (2011). *Skriva för att lära: skrivande i högre utbildning*. 2., [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 27-36; 39-59; 99-111 (45 s)

Engdahl, Ingrid & Ärleman, Eva (red.) (2015). *Att bli förskollärare: mångfacetterad komplexitet*. Stockholm: Liber, kap. 1-8 (130 s)

Eidevald, Christian (2009). *Det finns inga tjejbestämmare: att förstå kön som position i förskolans vardagsrutiner och lek*. Diss. (18 s)

Erdis, Mare (2011). *Juridik för pedagoger*. 5. uppl. Lund: Studentlitteratur, kap 10 (6 s)

Hwang Philip & Nilsson Björn (2011). *Utvecklingspsykologi*. 3., rev. utg. Stockholm: Natur och kultur (376 s)

Jensen, Mikael (red.) (2011). *Lärandets grunder: teorier och perspektiv*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (259 s)

Klerfelt, Anna & Qvarsell, Birgitta (red.) (2012). *Kultur, estetik och barns rätt i pedagogiken*. 1. uppl. Malmö: Gleerups (221 s)

Lahdenperä Pirjo (2003). *Goda interkulturella miljöer för elevers språk- och kunskapsutveckling* (14 s)

Lareau, Annette (2003). *Unequal childhoods: the class, race and family life*. Berkeley: University of California Press, s. 1-15 (15 s)

Liberg, Caroline, Hyltenstam, Kenneth, Myrberg, Mats, Frykholm, Clas-Uno, Hjort, Madeleine, Nordström, Gert Z, Wiklund, Ulla & Persson, Magnus (red.) (2007). *Att läsa och skriva: forskning och beprövad erfarenhet*. [Rev. uppl.] Stockholm: Myndigheten för skolutveckling.

Lundgren, Ulf P., (2014). Läroplansteori och didaktik- framväxten av två centrala områden. I Lundgren, Ulf P., Säljö, Roger & Liberg, Caroline (red.) (2014). *Lärande, skola, bildning: [grundbok för lärare]*. 3., [rev. och uppdaterade] utg. Stockholm: Natur & kultur, kap 5, s 139-142 (4 s)

Läroplan för förskolan Lpfö 98. [Ny, rev. utg.] (2010). Stockholm: Skolverket.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket (279 s)

Nilsson, Björn (2016). *Samspel i grupp: introduktion till gruppdynamik*. 2., omarb. och utök. uppl. Lund: Studentlitteratur (187 s)

Orlenius, Kennert & Bigsten, Airi (2008). *Den värdefulla praktiken: yrkesetik i pedagogers vardag*. 2. uppl. Hässelby: Runa (157 s)

Persson, Bengt & Persson, Elisabeth (2013). *Inkludering och målpuffyllelse: att nå framgång med alla elever*. 2. uppl. Stockholm: Liber (utdrag, ca 100 s)

Riddersporre, Bim & Persson, Sven (red.) *Utbildningsvetenskap för förskolan*. Stockholm: Natur & kultur, s. 21-38, 192-207, 229-252 (58 s)

Svenska skrivregler. 3., [utök.] utg. (2008). Stockholm: Liber, s. 14-24, 24-27, 67-70 (16 s)

Svensson, Ann-Katrin (2009). *Barnet, språket och miljön. Från ord till mening*. Lund: Studentlitteratur, kap. 1-4, 9 (126 s)

Svensson, Ann-Katrin (2012). Med alla barn i fokus - om förskolans roll i flerspråkiga barns språkutveckling. *Paideia*. 4, s. 29-37 (9 s)

TAM-Arkiv, Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund, SFHL & Stiftelsen SAF (2010). *Lärarnas historia*. [Läroobjekt] (ca 150 s)

Utbildning för nyanlända elever. (2016). Stockholm: Skolverket

Wedin, Åsa (2011). *Språkande i förskolan och grundskolans tidigare år*. Lund: Studentlitteratur (152 s)

Yrkesetik i vardagen [Elektronisk resurs]: ett fördjupningsmaterial. (2006). Stockholm: Lärarförbundet; Lärarnas riksförbund (12 s)

Öksnes, Maria. (2011). *Lekens flertydighet*. Stockholm: Liber (200 s)

Tillkommer artiklar (50 s)

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram.

Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Förskollärautbildning för pedagogiskt verksamma i förskolan, 210 hp.